

PREDSTAVITEV GZS – ZDRUŽENJA KOVINSKIH MATERIALOV

Viljem Pirih

Gospodarska zbornica Slovenije, Dimičeva 13, 1504 Ljubljana, Slovenija
viljem.pirih@gzs.si

Prejem rokopisa – received: 2004-09-02; sprejem za objavo – accepted for publication: 2004-10-06

GZS-Združenje kovinskih materialov povezuje družbe z registrirano glavno dejavnostjo proizvodnje in predelave kovin. Člani združenja so lahko tudi poslovni subjekti, pri katerih je proizvodnja kovin stranska dejavnost. Združenje je organizirano kot strokovna služba, ki jo vodi sekretar združenja. Organ upravljanja je 15-članski Upravni odbor, ki ga volijo člani za obdobje štirih let. V letu 2003 sta bili v združenje vključeni 102 članici, ki imata 8572 zaposlenih. Večina zaposlenih je v velikih družbah, in od tega skoraj polovica v dejavnosti proizvodnje železnih kovin. Članice ustvarijo za 213,0 milijarde SIT prihodka, kar je dvajsetina (5,0 %) prihodka od vseh družb predelovalnih dejavnosti slovenske industrije. Članice izvozijo 68,2 % izdelkov iz svoje proizvodnje na zahtevne trge držav EU in CEFTE ter drugih držav. Vrednost izvoza je bila v letu 2003 v višini 145,0 milijarde SIT oz. 620,5 milijona EUR. Članice ustvarijo 51,6 milijarde SIT dodane vrednosti v dejavnosti, kar je 6,0 milijonov SIT oz. 25763 EUR na zaposlenega.

Dejavnost proizvodnje kovin ima večstoletno tradicijo v slovenskem prostoru. Proizvodnja jekla je bila v Sloveniji že pred skoraj 400 leti. Večstoletna tradicija je tudi na področju predelave plemenitih kovin. Nekaj krajšo tradicijo ima proizvodnja neželeznih kovin, kot so svinec in cink ter baker. Najmlajša je proizvodnja aluminija, ki pa že tudi presega pol stoletja svoje proizvodnje. Pridobljene izkušnje in znanje proizvajanja kovin omogočajo, da družbe teh dejavnosti ustvarijo pomemben delež industrijske proizvodnje v Sloveniji. V letu 2002 je bilo proizvedeno 852,7 tisoč ton različnih kovin. Proizvodnja železnih kovin obsega 59,1-odstotni delež celotne količinske proizvodnje kovin. Pri drugih kovinah je večja količinska proizvodnja aluminija, ki je 24,6-odstotna, in proizvodnja ulitkov, ki je 12,2-odstotna glede na celotno proizvodnjo kovin v Sloveniji.

V vseh dejavnostih proizvodnje kovin se povečuje delež prodaje na tuje trge. V povprečju se v Sloveniji porabi trikrat več izdelkov iz dejavnosti proizvodnje kovin, kot pa jih izvozijo slovenske družbe s to dejavnostjo.

V združenju deluje tudi Interesno združenje industrijskih porabnikov energije – IZIPE. Organ upravljanja IZIPE je Upravni odbor, ki je sestavljen iz devetih članov. IZIPE povezuje družbe iz drugih predelovalnih dejavnosti, ki so večji porabniki energije. V letu 2002 so prihodki članov IZIPE presegli petino prihodkov vseh družb iz predelovalnih dejavnosti. Analiza porabe energije je pokazala, da člani IZIPE porabijo 70,0 % električne energije, 55,7 % zemeljskega plina in skoraj celotno količino mazuta od tistih količin, ki jih porabijo vse družbe predelovalnih dejavnosti.

Strokovna služba združenja pripravlja tudi poročila in analize o stanju na področju dejavnosti proizvodnje kovin.

A) UVOD

GZS-Združenje kovinskih materialov je avtonomna, nepolitična in strokovna organizacija, ki povezuje družbe z registrirano glavno dejavnostjo proizvodnje in predelave kovin kot avtonomne članice združenja, in družbe z registrirano glavno dejavnostjo proizvodnja in predelava nakita ter industrijski porabniki energije kot interesno pridružene članice združenja. V združenju uveljavljajo članice svoje interes glede na pogoje gospodarjenja, razvoja stroke, napredka dela in poslovanja članov in s tem izboljševanja njihove konkurenčnosti na domačem in tujih trgih ter z oblikovanjem stališč in politiko do socialnih partnerjev, zakonodajnih in vladnih institucij ter drugih domačih in mednarodnih združenj. Članicam zagotavlja strokovno pomoč v obliki informiranja, svetovanja, usposabljanja ter zastopanja in posredovanja predlogov.

B) DEJAVNOST ZDRUŽENJA

Osnovne dejavnosti združenja so določene v zakonu o GZS, statutu GZS in Pravilih združenja ter v sprejetih sklepih organov združenja. Te obsegajo uveljavljanje interesov članic, ki imajo večinsko podporo v združenju. V ta namen združenje oblikuje predloge spremembe predpisov na področju makroekonomskih ukrepov,

zakonodaje in industrijske politike. Združenje zastopa interese članic na razvojno-raziskovalnem in tehnološkem področju ter posreduje poslovne in strokovne informacije o proizvodnji kovin v Sloveniji. Oblikuje informacije o stanju dejavnosti proizvodnje kovin in njenem položaju do celotnega gospodarstva in drugih, glede na vrsto in pomembnost informacij. Izvaja javna pooblastila na področju strokovnega izobraževalnega sistema in sodeluje pri oblikovanju izobraževalnih programov za področje poklicnega in višjega strokovnega izobraževanja. Pomembna dejavnost je tudi zastopanje interesov članic na področju socialne politike in na pogajanjih o sklepanju kolektivne pogodbe dejavnosti s predstavniki sindikata.

C) ORGANIZIRANOST ZDRUŽENJA

Združenje je organizirano kot strokovna služba, ki jo vodi sekretar združenja. Organ upravljanja je 15 članski Upravni odbor združenja, ki ga volijo člani za obdobje štirih let. Upravni odbor imenuje komisije, ki podrobneje obravnavajo posamezna strokovna področja, kot je izobraževanje, livarstvo in sklepanja kolektivne pogodbe dejavnosti s predstavniki sindikatov.

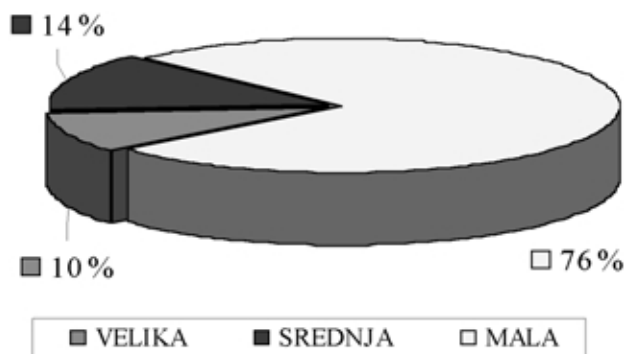
V združenju delujejo tudi specializirana strokovna združenja za izražanje svojih specifičnih interesov, ki povezuje družbe z dejavnostjo proizvodne in predelave

nakita iz plemenitih kovin, ter Interesno združenje industrijskih porabnikov energije – IZIPE, ki povezuje družbe različnih gospodarskih dejavnosti za skupno uveljavljanje interesov članic na področju oskrbe z energijo in racionalne rabe energije.

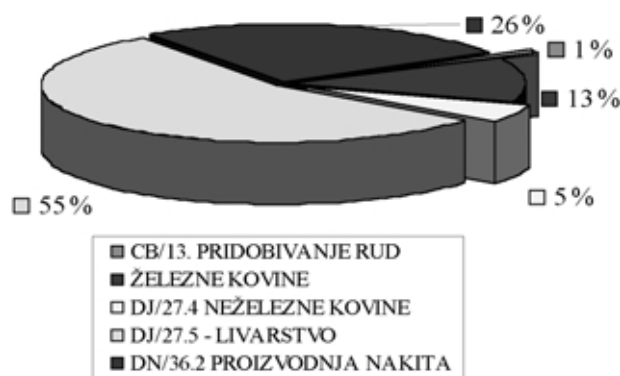
Č) ČLANSTVO ZDRUŽENJA

V GZS – Združenju kovinskih materialov so na podlagi Zakona o Gospodarski zbornici Slovenije obvezno včlanjeni gospodarski subjekti, ki imajo registrirano pretežno dejavnost industrijsko proizvodnjo kovin. Člani združenja so lahko tudi poslovni subjekti, ki jim je dejavnost proizvodnje kovin kot stranska dejavnost. Pri delu združenja sodelujejo tudi raziskovalno-razvojne in izobraževalne organizacije, glede na vzajemne interese z dejavnostjo proizvodnje kovin. V splošnem so članice združenja gospodarske družbe, ki z izvajanjem svoje registrirane glavne dejavnosti opravljajo proizvodnjo železnih in neželeznih kovin ter livarstvo, ki so po standardni klasifikaciji dejavnosti (SKD) razvrščene v razred dejavnosti DJ 27 (**preglednica 2**).

Na podlagi podatkov iz oddanih zaključnih računih za poslovno leto 2003 je v združenje vključeno naslednje

Preglednica 1: Število družb v letu 2003 po velikosti družb

Preglednica 2: Število družb v letu 2003 po dejavnosti družb

število aktivnih članic, ki opravljajo glavno dejavnost proizvodnjo kovin. Te so razvrščene po standardni klasifikaciji dejavnosti v posamezne razrede dejavnosti (**tabela 1**).

Iz **preglednice 1** je razvidno, da je največje število družb razvrščenih med male, in to pretežno v dejavnosti livarstvo. V preglednici niso upoštevane članice Interesnega združenja IZIPE, ki združuje 69 članov iz velikih in srednjih podjetij različnih predelovalnih dejavnosti in pri katerih je porabljena energija pomemben delež stroškov poslovanja.

D) POSLOVANJE ČLANOV ZDRUŽENJA

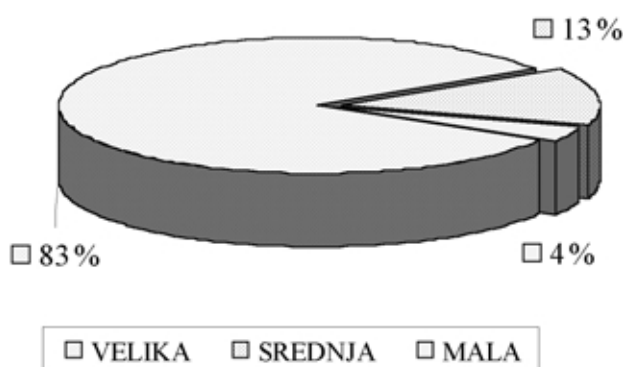
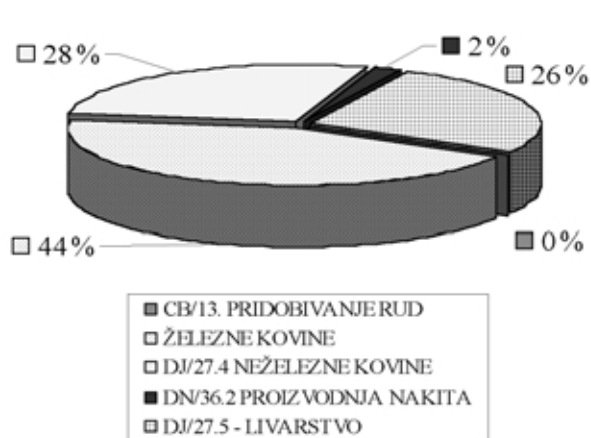
V letu 2003 so družbe z dejavnostjo proizvodnje kovin ustvarile za 213,0 milijarde SIT prihodka, kar je dvajsetina (5,0 %) prihodka iz vseh družb predelovalnih dejavnosti slovenske industrije. V dejavnosti družbe izvozijo 68,2 % izdelkov iz svoje proizvodnje na zahtevne trge držav EU in CEFTE ter drugih držav. Vrednost izvoza je bila v letu 2003 v višini 145,0 milijarde SIT oz. 700,1 milijon USD oz. 620,5 milijona EUR. Družbe teh dejavnosti ustvarijo 51,6 milijarde SIT

Tabela 1: Število aktivnih članic vključenih v združenje

RAZREDI DEJAVNOSTI PO SKD	ŠTEVILO DRUŽB GLEDE NA VELIKOST			
	VELIKA	SREDNJA	MALA	SKUPAJ
CB/13.1	V SLOVENIJI NI DRUŽB S TAKO DEJAVNOSTJO			
CB/13.2	0	0	1	1
13. PRIDOBIVANJE RUD (skupaj)	0	0	1	1
DJ/27.1	4	0	1	5
DJ/27.2	1	1	1	3
DJ/27.3	0	0	5	5
ŽELEZNE KOVINE (skupaj)	5	1	7	13
DJ/27.4	1	1	3	5
DN/36.2	1	0	26	27
NEŽELEZNE KOVINE (skupaj)	2	1	29	32
DJ/27.5 – LIVARSTVO	3	12	41	56
PROIZVODNJA KOVIN (skupaj)	10	14	78	102
STRUKTURNI DELEŽI	9,8	13,7	76,2	100
DELEŽ PROIZVODNJE KOVIN V PREDELOVALNIH DEJAVNOSTIH	3,2	3,6	1,3	1,5

Tabela 2: Prihodki iz poslovanja, ki so jih ustvarile družbe z dejavnostjo proizvodnje kovin

RAZREDI DEJAVNOSTI PO SKD	PRIHODEK DRUŽB GLEDE NA VELIKOST DRUŽB (v tisoč SIT)			
	VELIKA	SREDNJA	MALA	SKUPAJ
CB/13.1	0	0	0	0
CB/13.2	0	0	181.428	181.428
CB/13. PRIDOBIVANJE RUD	0	0	181.428	181.428
DJ/27.1	76.061.667	0	335.472	76.397.139
faautoDJ/27.2	13.231.350	2.711.845	14.521	15.957.716
DJ/27.3	0	0	529.059	529.059
ŽELEZNE KOVINE	89.293.017	2.711.845	879.052	92.883.914
DJ/27.4 NEŽELEZNE KOVINE	56.389.078	2.643.587	80.762	59.113.427
DN/36.2 PROIZVODNJA NAKITA	2.461.421	0	2.112.792	4.574.213
NEŽELEZNE KOVINE (skupaj)	58.850.499	2.643.587	2.193.554	63.687.640
DJ/27.5 – LIVARSTVO	27.849.229	23.314.454	4.635.915	55.799.598
ZDRUŽENJE KOVINSKIH MATERIALOV	175.992.745	28.669.886	7.889.949	212.992.745
STRUKTURNI DELEŽI	82,8	13,5	3,7	100,0
DELEŽ PROIZVODNJE KOVIN V PREDELOVALNIH DEJAVNOSTIH	5,9	4,4	1,3	5,0

Preglednica 3: Prihodki družb v letu 2003 po velikosti družb**Preglednica 4:** Prihodki družb v letu 2003 po dejavnosti družb

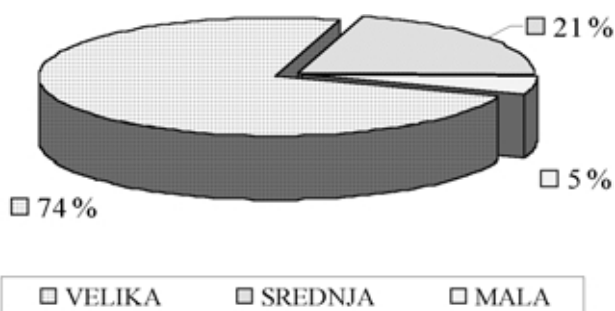
podane vrednosti, kar je 6,0 milijona SIT oz. 25 763 EUR oz. 29 071 USD na zaposlenega.

Na podlagi podatkov iz oddanih zaključnih računov za poslovno leto 2003 so družbe z dejavnostjo proizvodnje kovin, ki so razvrščene po standardni klasifikaciji dejavnosti v posamezne razrede dejavnosti, ustvarile prihodke iz poslovanja, ki so razvidni iz **tabele 2**.

Podatki izkazujejo, da večino prihodka ustvarijo velike družbe in od teh skoraj polovico družbe z dejavnostjo proizvodnje železnih kovin (**preglednici 3, 4**).

Tabela 3: Število zaposlenih po posameznih dejavnostih družb

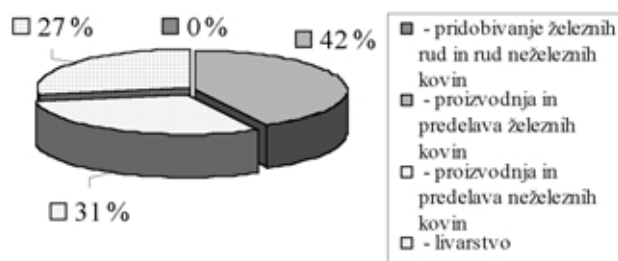
RAZREDI DEJAVNOSTI PO SKD	ŠTEVILO ZAPOSLENIH GLEDE NA VELIKOST DRUŽB			
	VELIKA	SREDNJA	MALA	SKUPAJ
CB/13.1	0	0	0	0
CB/13.2	0	0	16	16
CB/13. PRIDOBIVANJE RUD	0	0	16	16
DJ/27.1	2.969	0	26	2.995
DJ/27.2	230	42	0	272
DJ/27.3	0	0	5	5
ŽELEZNE KOVINE	3.199	42	31	3.272
DJ/27.4 NEŽELEZNE KOVINE	1.044	125	7	1.176
DN/36.2 PROIZVODNJA NAKITA	153	0	149	302
NEŽELEZNE KOVINE (skupaj)	1.197	125	156	1.478
DJ/27.5 – LIVARSTVO	1.933	1.630	242	3.806
ZDRUŽENJE KOVINSKIH MATERIALOV	6.329	1.797	445	8.572
STRUKTURNI DELEŽI	73,8	21,0	5,2	100,0
DELEŽ PROIZVODNJE KOVIN V PREDELOVALNIH DEJAVNOSTIH	5,0	4,2	1,1	4,1

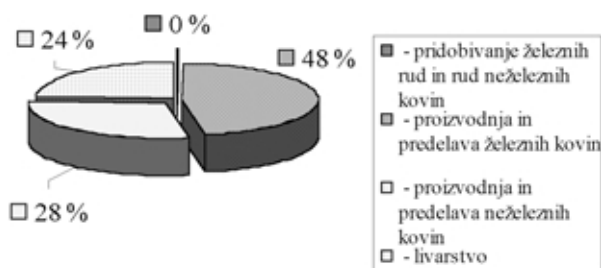
Preglednica 5: Zaposleni v letu 2003 po velikosti družb

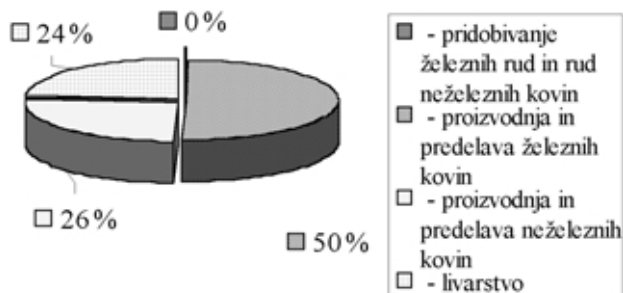
Preglednica 6: Zaposleni v letu 2003 po dejavnosti družb

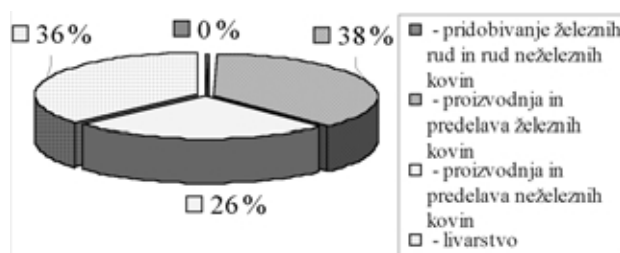
Preglednica 7: Izvoz v letu 2003

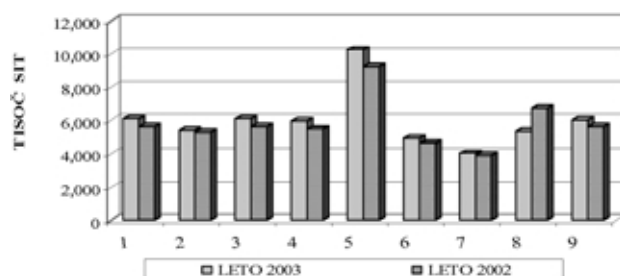
Preglednica 8: Odhodki v letu 2003

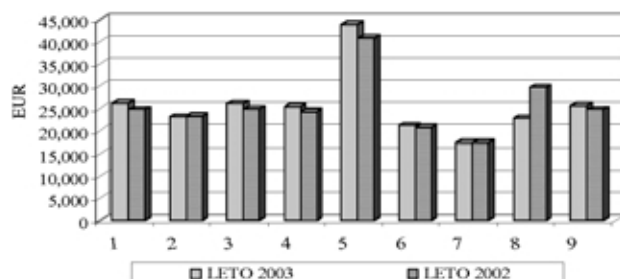
Preglednica 9: Sredstva v letu 2003

Preglednica 10: Dodana vrednost dejavnosti v letu 2003

Preglednica 11: Dodana vrednost na zaposlenega v SIT

Preglednica 12: Dodana vrednost na zaposlenega v EUR

V preglednicah 7, 8, 9 in 10 so prikazani drugi pomembnejši podatki poslovanja družb z dejavnostjo proizvodnje kovin.

V preglednicah 11 in 12 so prikazani podatki o dodani vrednosti za vse gospodarske družbe, za vse družbe predelovalnih dejavnosti in dejavnosti proizvodnje kovin. Pomen oznak: 1 – vse gospodarske družbe, 2 – D-predelovalne dejavnosti, 3 – DJ/27-proizvodnja kovin, 4 – železne kovine, 5 – neželezne kovine, 6 – livarstvo, 7 – predelava plemenitih kovin, 8 – CB/13-kovinske rude, 9 – vsi člani združenja kovinskih materialov.

E) PROIZVODNJA KOVIN V SLOVENIJI

Dejavnost proizvodnje kovin ima več stoletno tradicijo v slovenskem prostoru ter ustvarja pomemben delež pri razvoju industrijskih dejavnosti. Proizvodnja jekla je bila v Sloveniji že pred skoraj 400 leti. Večstoletna tradicija je tudi na področju predelave plemenitih kovin in izdelave predmetov iz zlata in srebra. Krajšo tradicijo ima proizvodnja neželeznih kovin, kot so svinec in cink ter baker. Najmlajša je proizvodnja aluminija, ki pa že tudi presega pol stoletja svoje proizvodnje. Pridobljene izkušnje in znanje proizvajanja kovin omogočajo,

Tabela 4: Količinska proizvodnja kovin, razvrščenih po nomenklaturi industrijskih proizvodov

OZNAKA PO NIP 2003	OPIS PROIZVODA	PROIZVODNJA (TON)	strukturni delež
27.1	ŽELEZO IN JEKLO TER FEROSLITINE	386.598	45,3
27.2	LITOŽELEZNE CEVI IN FITINGI	3.732	0,4
27.2	JEKLENE CEVI IN FITINGI	614	0,1
27.3	PRIMARNI IZDELKI IZ ŽELEZA ALI JEKLA	112.855	13,2
27.1 do 27.3	SKUPAJ ŽELEZNE KOVINE	503.799	59,1
27.41	PLEMENITE KOVINE	0	0,0
27.42	ALUMINIJ IN IZDELKI IZ ALUMINIJA	209.386	24,6
27.43	SVINEC, CINK IN KOSITER TER POLIZDELKI IZ NJIH	26.553	3,1
27.44	BAKER IN POLIZDELKI IZ NJEGA	8.246	1,0
27.45	NIKELJ IN DRUGE NEŽELEZNE KOVINE TER POLIZDELKI IZ NJIH	4.430	0,5
27.41 do 27.45	SKUPAJ NEŽELEZNE KOVINE	248.615	29,2
27.51	LITJE TEMPRANE LITINE	3.618	0,4
27.51	LITJE NODULARNE LITINE	15.149	1,8
27.51	LITJE SIVE LITINE	55.172	6,5
27.52	LITJE JEKLA	5.756	0,7
27.51 in 27.52	SKUPAJ LITJE ŽELEZNIH KOVIN	79.695	9,3
27.53	LITJE LAHKIH KOVIN	23.937	2,8
27.54	LITJE DRUGIH NEŽELEZNIH KOVIN	400	0,0
27.53 in 27.54	SKUPAJ LITJE NEŽELEZNIH KOVIN	24.337	2,9
27.51 do 27.54	SKUPAJ LIVARSTVO	104.032	12,2
27.	SKUPAJ PROIZVODNJA KOVIN*	852.714	100,0

Opomba: Proizvodnja litoželeznih cevi se v seštevku upošteva samo enkrat, ker je livarski način proizvodnje. VIR: SURS

da družbe v teh dejavnostih ustvarijo pomemben delež industrijske proizvodnje v Sloveniji.

V dejavnostih proizvodnje kovin je bilo v letu 2002 proizvedeno 852,7 tisoč ton različnih kovin. Proizvodnja železnih kovin obsega 59,1-odstotni delež celotne količinske proizvodnje kovin. Pri drugih kovinah je večja količinska proizvodnja aluminija, ki je 24,6-odstotna in proizvodnja ulitkov, ki je 12,2-odstotna celotna proizvodnja kovin v Sloveniji. Količinska proizvodnja kovin, razvrščenih po nomenklaturi industrijskih proizvodov, je razvidna iz **tabele 4**.

F) MEDNARODNA MENJAVA NA PODROČJU KOVIN

Slovenska predelovalna industrija pomembneje sodeluje v mednarodni menjavi kovin. V povprečju slovenske družbe uvažajo skoraj dvakrat več kovin, kot jih izvažajo slovenski proizvajalci kovin. Iz leta v leto se povečujeta izvoz in uvoz kovin v Slovenijo.

V vseh dejavnostih proizvodnje kovin se povečuje delež prodaje na tuje trge. Cilj je ustvariti proizvodnjo takih izdelkov, ki zapolnjujejo proste tržne niše s kakovostnejšimi izdelki, ki dosegajo na trgu višjo ceno in tudi

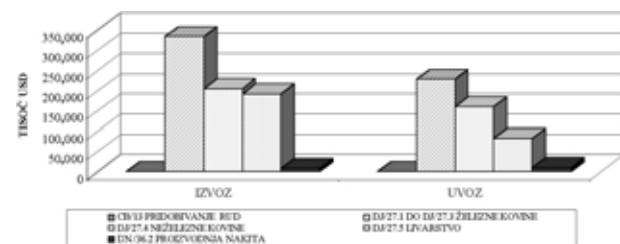
višjo dodano vrednost. Tendenca je opuščanje proizvodnega programa enostavnih in masovnih izdelkov.

a) Po registrirani glavni dejavnosti družbe

V povprečju družbe z registrirano glavno dejavnostjo proizvodnje kovin neposredno izvozijo več kot dve tretjini svojih izdelkov na zahtevne svetovne trge. Izvoz se povečuje iz leta v leto in je bil v letu 2003 v višini, ki ga prikazujeta **tabela 5** in **preglednica 13**.

b) Po klasifikaciji blaga

V povprečju se v Sloveniji porabi trikrat več izdelkov iz dejavnosti proizvodnje kovin, kot pa jih izvozijo slo-

Preglednica 13: Izvoz in uvoz po glavni dejavnosti družbe v letu 2003

Tabela 5: Izvoz in uvoz po registrirani glavni dejavnosti družbe

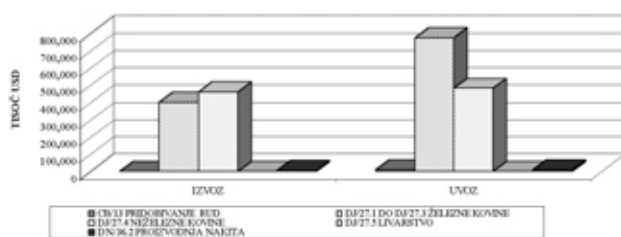
	IZVOZ			UVOZ		
	1000 USD	1000 EUR	DELEŽ*	1000 USD	1000 EUR	DELEŽ*
CB/13 PRIDOBIVANJE RUD	0	0	0,00	0	0	0,00
DJ/27.1 DO DJ/27.3 ŽELEZNE KOVINE	334.936	296.803	2,62	227.941	201.415	1,65
DJ/27.4 NEŽELEZNE KOVINE	205.514	182.299	1,61	160.141	141.601	1,16
DJ/27.5 LIVARSTVO	191.965	169.929	1,50	82.662	73.014	0,60
DN/36.2 PROIZVODNJA NAKITA	8.816	7.797	0,07	10.591	9.375	0,08
SKUPAJ PROIZVODNJA KOVIN	732.415	649.030	5,74	470.743	416.030	3,40

* Delež od celotne vrednosti uvoza/izvoza za Slovenijo

Tabela 6: Izvoz in uvoz po klasifikaciji blaga

	IZVOZ			UVOZ		
	1000 USD	1000 EUR	DELEŽ*	1000 USD	1000 EUR	DELEŽ*
CB/13 PRIDOBIVANJE RUD	78	70	0,00	10.290	9.016	0,07
DJ/27.1 DO DJ/27.3 ŽELEZNE KOVINE	402.348	356.420	3,15	776.357	685.921	5,61
DJ/27.4 NEŽELEZNE KOVINE	462.017	409.745	3,62	482.455	426.274	3,48
DJ/27.5 LIVARSTVO	0	0	0,00	0	0	0,00
DN/36.2 PROIZVODNJA NAKITA	2.961	2.604	0,02	7.797	6.877	0,06
SKUPAJ PROIZVODNJA KOVIN	864.443	766.235	6,77	1.269.102	1.121.211	9,16

* Delež od celotne vrednosti uvoza/izvoza za Slovenijo

Preglednica 14: Izvoz in uvoz po klasifikaciji blaga v letu 2003

venske družbe z glavno dejavnostjo te proizvodnje. Navedeno razliko uvozi slovenska predelovalna industrija iz svetovnih trgov, od katerih je najbolje zastopan trg držav EU. V letu 2003 je bil izvoz in uvoz izdelkov iz dejavnosti proizvodnje kovin v višini, ki ga prikazujeta **tabela 6** in **preglednica 14**.

G) SODELOVANJE Z RAZISKOVALNIMI IN IZOBRAŽEVALNIMI INSTITUCIJAMI

Družbe z dejavnostjo proizvodnje kovin aktivno sodelujejo z raziskovalnimi in izobraževalnimi institucijami. Sodelovanje temelji na izvajanju uporabnih raziskovalnih nalog o razvoju novih izdelkov in tehnologij, ki jih družbe uveljavljajo v svojem proizvodnem procesu in ki vplivajo na učinkovitejše poslovanje posamezne družbe. V združenju raziskovalne in izobraževalne institucije s svojim izkušnjami povečujejo splošno raven strokovnega odločanja in sprejemanja strokovnih sklepov. V sedanjem obdobju so člani združenju pred pomembno odločitvijo o načinu nadaljnega izobraževanja srednjega strokovnega kadra, ker se je v zadnjem obdobju občutno zmanjšalo zanimanje učencev za izobraževanje za metalurške poklice v srednjih strokovnih šolah. Pomanjkanje ustreznega srednjega kadra otežuje pridobivanje interesentov za univerzitetni študij, kar je nov izziv metalurškim družbam kakor tudi univerzi. V letu 2003 so poslovni rezultati družb z dejavnostjo proizvodnje kovin ugodni in omogočajo spremembo mišljenja o sposobnosti uveljavljena te dejavnosti na odprtem svetovnem trgu. Učinkovito poslovanje družb in uporaba moderne tehnologije v proizvodnji kovin in materialov, bosta bistveno vplivala na ponovno pridobitev uspešne podobe, kot je veljala v preteklosti za to dejavnost.

H) PREDSTAVITEV INTERESNEGA ZDRUŽENJA IZIPE

V Združenju kovinskih materialov je bilo ustanovljeno Interesno združenje industrijskih porabnikov energije (IZIPE) za organizirano zastopanje porabnikov energije na področju oskrbe in ravnanja z energijo pred dobavitelji energije in državnimi organi. Članstvo v IZIPE temelji na interesnem sodelovanju predstavnikov podjetij iz različnih predelovalnih dejavnosti za tvorno reševanje energetskega problema. Z doseženo širino zastopanih dejavnosti lahko IZIPE oblikuje in polnopravno zastopa stališča vseh industrijskih porabnikov energije.

Osnovni cilj IZIPE je olajševanje in spodbujanje dejavnosti njenih članov na področju zanesljive oskrbe z energijo in sodelovanja pri pripravi predpisov s področja energetike za izboljšanje in povečevanje njihove gospodarske dejavnosti. Člani delujejo v IZIPE predvsem zaradi uveljavljanja skupnih interesov na področju zanesljive oskrbe in ravnanja z energijo ter spodbujanja racionalne rabe energije.

V IZIPE delujejo naslednji organi: skupščina, upravni odbor, predsednik in sekretar. Skupščina je najvišji organ IZIPE in jo sestavljajo zastopniki vseh članov. Organ upravljanja IZIPE je Upravni odbor, ki je sestavljen iz devetih članov. Upravni odbor pripravlja in sprejema predloge za uspešno delovanje IZIPE in

Tabela 7: Člani IZIPE

DEJAVNOST	Število družb
DB in DC PROIZVODNJA TEKSTILA, USNJENIH OBLAČIL, TEKSTILNIH IN KRZNENIH IZDELKOV, USNJA, OBUTVE IN USNJENIH IZDELKOV	11
DE PROIZVODNJA VLAKNIN, PAPIRJA IN KARTONA TER IZDELKOV IZ PAPIRJA IN KARTONA	7
DG in DH PROIZVODNJA KEMIKALIJ, KEMIČNIH IZDELKOV, UMETNIH VLAKEN, IZDELKOV IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS	7
DI PROIZVODNJA DRUGIH NEKOVINSKIH MINERALNIH IZDELKOV	4
DJ 27 PROIZVODNJA KOVIN	22
DJ 28 in DK PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV, STROJEV IN NAPRAV	8
DL PROIZVODNJA ELEKTRIČNE IN OPTIČNE OPREME	3
DM PROIZVODNJA VOZIL IN PLOVIL	2
E 40 OSKRBA Z ELEKTRIKO, S PLINOM IN Z VODO	5
SKUPAJ IZIPE	69

Tabela 8: Stroški blaga materiala in storitev v tisoč SIT pri članih IZIPE po šifrah dejavnostih

Šifra dejavnosti	Odhodki	Stroški blaga, materiala in storitev	od tega stroški energije	delež stroškov energije v stroških blaga, materiala in storitev v %
DB in DC	36.632.307	24.075.076	2.367.481	9,8
DE	96.188.459	71.827.117	10.097.508	14,1
DG in DH	142.347.399	85.639.917	7.631.884	8,9
DI	20.034.225	10.810.241	1.519.158	14,1
DJ 27	239.144.263	173.254.538	24.176.498	14,0
DJ 28 in DK	68.926.019	41.877.325	2.049.471	4,9
DL	31.448.446	19.867.898	657.923	3,3
DM	219.052.941	197.976.509	1.306.440	0,7
E 40	5.038.530	3.503.516	2.476.902	70,7
SKUPAJ ČLANI IZIPE	858.812.589	628.832.137	52.283.265	8,3
SKUPAJ VSE PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	3.912.896.857	2.745.882.508	110.123.996	4,0
DELEŽ IZIPE V PREDELOVALNI DEJAVNOSTI	21,9	22,9	47,5	

Tabela 9: Poraba energije v osnovnih enotah in v preračunani enoti TOE (ton naftnega ekvivalenta) po razredih dejavnostih v letu 2002

	Električna energija (MW h)	Zemeljski plin (m ³)	Kurilno olje – EL (L)	Kurilno olje srednje in mazut (t)	Tekoči naftni plin (TNP) (kg)	Toplotna energija – industrij. para (MWh)	Toplotna energija za ogrevanje (MWh)	Koks (t)	Črni premog (t)	Rjavi premog (t)	Lesni odpadki (t)	Lignit (t)	SKUPAJ (TOE)
DB in DC	95.483	20.221.051	251.806	3.061	0	5.103	0	0	0	0	0	0	0
DE	375.677	103.936.654	160.942	25.873	0	376.677	2.756	0	0	86.070	0	0	0
DG in DH	622.336	48.502.571	0	0	0	45.848	0	42.615	0	0	0	0	0
DI	84.558	16.713.021	0	0	1.581.338	0	0	0	0	0	0	0	0
DJ 27	2.132.541	95.826.579	1.498.758	290	1.812.052	56.166	18.657	6.557	0	0	0	0	0
DJ 28 in DK	109.583	13.168.915	919.440	100	34.340	0	11.192	0	0	0	0	0	0
DL	37.814	416.303	455.504	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DM	57.593	7.220.308	1.308.576	0	14.600	0	2.566	218	0	0	70	0	0
E 40	271.336	32.169.917	0	0	0	40.454	97.067	0	0	0	0	0	0
Skupaj člani IZIPE	3.786.921	338.175.319	4.595.026	29.324	3.442.330	524.248	132.238	49.390	0	86.070	70	0	0
Skupaj člani IZIPE v enotah TOE	325.614	275.235	4.250	27.666	3.738	45.077	11.370	34.576	0	23.846	25	0	751.396
Skupaj vse predelov. dejavn. v naravnih enotah	5.393.000	606.904.000	138.524.468	30.010	12.728.000	725.000	362.500	60.332	1.786	83.171			19
Skupaj vse predelov.dejavn v enotah TOE	463.710	493.949	128.134	28.312	13.820	62.338	31.169	42.235	1.307	23.043	0	5	1.288.024
Delež porab.energ. pri članih IZIPE v celot. porabi energ. v predel. dejavn.	70,2	55,7	3,3	97,7	27,0	72,3	36,5	81,9	0,0	103,5		0,0	58,3

pripravlja strokovne podlage ter daje predloge GZS in državnim organom o zahtevah, ki se nanašajo na delovna področja IZIPE.

V letu 2003 so v IZIPE vključene družbe z glavno dejavnostjo, ki jo opravljajo v razredih standardne klasifikacije proizvodov, kar prikazuje **tabela 7**.

Iz **tabele 7** je razvidno, da so v največjem številu zastopane družbe z dejavnostjo proizvodnje kovin, ki so tudi največji porabniki energije, in družbe z dejavnostjo proizvodnje tekstila, usnjenih oblačil, tekstilnih in krznenih izdelkov, usnja, obutve in usnjenih izdelkov, ki imajo pomemben delež stroškov za energijo v celotnih poslovnih stroških. Pomembneje so zastopane tudi družbe iz dejavnosti proizvodnje papirja in kartona ter kemične industrije, ki so večji porabniki energije.

Na podlagi podatkov iz oddanih zaključnih računov članov za leto 2002 so prihodki članov IZIPE presegali petino prihodkov vseh družb iz predelovalnih dejavnosti.

Nadalje so člani IZIPE ustvarili tri četrtine prihodka s prodajo svojih proizvodov na tujem trgu, kar pomeni slabo tretjino prihodka, ki ga ustvarijo vse družbe predelovalnih dejavnosti na tujem trgu. Člani IZIPE ustvarijo tudi 17,2 % celotnega dobička od vsega ustvarjenega celotnega dobička v predelovalnih dejavnostih in tudi petino celotne izgube od celotne izgube v vseh predelovalnih dejavnostih. Ustvarijo tudi petino dodane vrednosti od vse dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih.

V **tabeli 8** so prikazani stroški blaga, materiala in storitev v tisoč SIT pri članih IZIPE po šifrah dejavnostih.

Iz **tabele 8** je razvidno, da imajo člani IZIPE visok delež stroškov za energijo v stroških blaga, materiala in storitev in da je v povprečju strošek za energijo 4 %. Člani IZIPE iz dejavnosti E 40 so družbe, ki dajejo energijo drugim družbam na področju posameznega zaokroženega industrijskega območja.

V letu 2002 so člani IZIPE izkazovali porabo energije v osnovnih enotah in v preračunani enoti TOE (ton naftnega ekvivalenta) po razredih dejavnostih v višini, ki jo prikazuje **tabela 9**.

Iz **tabele 9** je razvidno, da člani IZIPE porabijo 70,2 % električne energije, nadalje 55,7 % zemeljskega plina in skoraj celotno količino mazuta od količin, ki jih porabijo vse družbe predelovalnih dejavnosti. V povprečju člani IZIPE porabijo 58,3 % energije od vse porabljene energije v predelovalnih dejavnostih.

I) PUBLIKACIJE ZDRUŽENJA

Združenje kovinskih materialov izdaja poročila o stanju na področju dejavnosti proizvodnje kovin, ki obsegajo analize:

- statističnih podatkov o finančnem poslovanju podjetij dejavnosti proizvodnje kovin;
- proizvodnje kovinskih materialov po vrstah proizvodov iz nomenklature industrijskih proizvodov iz leta 2003;
- izvožno-uvozne aktivnosti podjetij iz dejavnosti proizvodnje kovin;
- izvoza in uvoza izdelkov iz dejavnosti proizvodnje kovin po carinskih tarifnih oznakah proizvodov.

Strokovna služba združenja izdeluje analize na podlagi podatkov SURS, AJPES, SKEP in iz anketnega zbiranja podatkov med člani združenja.